

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Om de kwaliteit van voorschoolse educatie beter te borgen, zijn de eisen aan de voorschoolse educatie in 2017 en 2018 aangescherpt. Hierbij zijn ook de kwalificatie-eisen aangescherpt, die worden gesteld aan een beroepskracht die in de voorschoolse educatie werkzaam is (hierna: beroepskracht ve). Sinds 1 januari 2018 gelden er strengere eisen voor de verplichte aanvullende ve-scholing voor pedagogisch medewerkers die willen werken als beroepspracht ve en die wel gekwalificeerd zijn als pedagogisch medewerker, maar bij wie de verplichte scholing op het gebied van ve geen onderdeel was van hun opleiding (hierna: zij-instromers). Zo dient de aanvullende scholing ten minste 12 dagdelen te omvatten en moet de scholing gericht zijn op het opdoen van de specifieke kennis en vaardigheden die nodig zijn voor een goede uitvoering van voorschoolse educatie.

Gebleken is echter dat de aanscherping van de kwalificatie-eisen van de beroepskrachten tot uitvoeringsproblemen heeft geleid. In de voorschoolse educatie bestaat momenteel geen regeling om zij-instromers onder voorwaarden al gedurende hun scholing in te zetten, zoals deze wel voor het primair en voortgezet onderwijs bestaat. Door het ontbreken van een dergelijke regeling voor voorschoolse educatie is een ongewenste prikkel tot korte opleidingen ontstaan en kan de arbeidsmarkt onder druk komen te staan.

Gezien de huidige en toekomstige behoefte aan goed opgeleide beroepskrachten heeft minister Slob middels een Kamerbrief d.d. 7 maart 2018 bekendgemaakt dat hij het Besluit met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2018 wil aanpassen zodat het mogelijk wordt om onder voorwaarden een pedagogisch medewerker die nog bezig is met de ve-training of ve-opleiding als beroepskracht ve in te mogen zetten.

2. Wie zijn betrokken?

Zowel de probleemanalyse als de beleidsoplossing zijn voorgelegd aan Brancheorganisatie kinderopvang, de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang, Sociaal Werk Nederland, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), enkele gemeenten, de Inspectie van het Onderwijs, GGD GHOR Nederland, het Nederlands Jeugd Instituut en diverse aanbieders van trainingen en scholingen. Ook het Ministerie van SZW is betrokken.

3. Wat is het probleem?

In de voorschoolse educatie bestaat momenteel geen regeling om zij-instromers onder voorwaarden al gedurende hun scholing in te zetten, zoals deze wel voor het primair en voortgezet onderwijs bestaat. Door het ontbreken van een dergelijke regeling voor voorschoolse educatie kan een prikkel ontstaan om sterk gecomprimeerde opleidingen ("crash courses" zonder praktijkcomponent) af te nemen. Dit kan leiden tot een ongewenste verlaging van de kwaliteit van de opleidingen en daarmee van de kwaliteit van beroepskrachten ve.

4. Wat is het doel?

Het beleidsdoel is, peuters met een (risico op) taalachterstand optimaal te stimuleren in hun ontwikkeling. Daarbij is een kwalitatief goed en toegankelijk ve-aanbod van belang. Het doel van de wijziging is om de regeling tot zij-instroom te verruimen waardoor beter kan worden voorzien in de vraag naar goed gekwalificeerde beroepskrachten ve. Ook wordt hiermee de voorschoolse sector op dit punt meer in lijn gebracht met het funderend onderwijs waarvoor deze mogelijkheid al bestaat. Omdat ve een eigen karakter heeft is de regeling op deze praktijk afgestemd.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het doel van voorschoolse educatie is het voorkomen van onderwijsachterstanden. De kwaliteit van voorschoolse educatie is bepalend voor de positieve effecten op de ontwikkeling van kinderen en daarmee voor een succesvolle instroom in het basisonderwijs. Het voorkomen van onderwijsachterstanden is een duidelijk publiek belang. Wie op jonge leeftijd een onderwijsachterstand oploopt, kan die later moeilijk inhalen. Wordt er niet tijdig opgetreden, dan kunnen de achterstanden steeds groter worden.

De voorziening in de behoefte aan voldoende kwalitatief goed opgeleide beroepskrachten is van belang om een aanbod te kunnen verzorgen dat voldoet in omvang en kwaliteit en daardoor bij peuters een onderwijsachterstand later zoveel mogelijk kan voorkomen. Dit is zowel in het belang van het kind als van de samenleving als het geheel. Het gaat dan om negatieve effecten op o.a. de gezondheid, burgerschap en arbeidsparticipatie.

6. Wat is het beste instrument?

Om een voldoende kwalitatief aanbod voorschoolse educatie te kunnen realiseren zijn voldoende kwalitatief goed opgeleide beroepskrachten nodig. De kwalificatie-eisen om als beroepskracht te mogen werken op een ve-groep zijn vastgelegd in het Besluit Basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. Het creëren van de mogelijkheid dat zij-instromers al gedurende de vereiste ve-opleiding als beroepskracht te op een ve-groep mogen werken, kan alleen door het wijzigen van het Besluit.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Met de zij-instroom regeling worden de huidige regels verruimd. De regeling werkt begunstigend voor de houder en degenen die via zij-instroom willen werken als beroepskracht te.

De houder van een kindercentrum zal zorg moeten dragen voor een bewijsstuk dat de beroepskracht te gestart is met de opleiding voor de ve-kwalificatie. Dit levert geen extra administratieve handeling op, omdat ook nu de houder met een bewijsstuk moet kunnen aantonen dat individuele beroepskrachten aan de kwalificatie-eisen voldoen.

De meerwerkkosten voor de GGD-inspectie zijn om dezelfde reden ook gering. Voor alle mensen die als beroepskracht te op een ve-groep werken dient nu ook een bewijsstuk te moeten worden beoordeeld. Het aantal mensen dat moet worden beoordeeld zal door deze regeling niet toenemen.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor voldoende ve-aanbod in aantal en spreiding voor peuters met een risico op een onderwijsachterstand. Verruiming van de zij-instroom regeling zorgt er voor dat gemeenten beter in staat zullen zijn om voldoende aanbod te creëren.